

Fjöldir av baskarum verða tiknir av spanska politinum

Eftir at fleiri álop eru framd av baskisku tjóðskaparrörlunum, hevur politíð sett í verk umfatandi tókur av fólki, sum haldast at vera baskiskir yvirgangsmenn. Meðan ófriðurin hevur vart, eru 2 baskarar og 2 politistar fálnir í skotbardögum. Baskarar eru ein minni luti av spaniolum sum búgva í Norðurspania.

100 fólk tikin

Íalt eru hundrad fólk, sum haldast kunnu vera limir í baskisku tjóðskaparrörlunum ETA,

endamáls at skapa frælsi og tulin. Henda rösla hevur til endamáls at skapa frælsi og sjálvstýri fyri fyra baskiskar landspartar. Royndirnar hjá spanska politinum í at taka so nógv baskarar, er eitt lið í at stóða baskiska yvirganginum, sum hevur verið heilt stórtur seinasta árið og ikki at tala um seinastu vikurnar. Tað fyrsta árið eftir Burgos ófriðin í desember 1970, frættist ikki nógv frá rörlun og hildið var tí, at hon var púra lammað. Undir Burgos-ófriðinum í 1970

varð ein politistur skotin, og vórðu tveir baskarar domdir til deyða av hesi orsök. Mót-mælir og ófriður stóðust av hesum dómi yvir alt Spania, og endaði hetta við, at hesir deydsmóðu baskararnir fingudómin broyttan til livlangt fongsul.

Bankakvett

Í januar í ár lat ETA hoyra frá sær aftur við at ræna eina bankadeild í býnum Beasain, sum gav rörlunum eina peninga-

nøgd við einum virði uppá gott og væl eina milljón danskarkrónur, sum ætlanin er at nýta til virki hjá rörlunum.

Seinni í sama mánaði burturförði ETA ein verksmiðjustjóra, sum hevði virka fyrri at 183 arbeiðsmenn á virki hansara vóru koyrdir til hús, eftir at hesir høvdu lutikið í einum verkfalli fyrri at fáa betri lønarkor. Verksmiðjustjórin var latin leysur eftir at kravið teirra um at fáa hesar menn aftur í arbeiði við lønarhækkning var lúkað.

Í apríl mánaði hildu baskarar tjóðdag sín við at avbróta gudstænastuna henda dag sum mótmæli fyrri at sponsku myndugleikarnir hava bannað at halda henda dag sum tjóðskapardag. Her vóru so fyra drápsroyndir gjørdar. Ein minn isvarði yvir tónaskaldið Falangens varð veltur um koll og sprongdur í luftina. Undir skotbardögum tjóðardagin vóru fleiri fólk dripin.

Sluppu til rýmingar

Hin 29. august í ár tók politíð í einum litlum býi Galdacano ein ungan mann, ið koyrdi í einum bili og fordu hann á politistodina, har hann bráðliga tók skotvápn fram og myrði ein av politistunum og serdi ein annan. Hesin ungi maðurin slapp sær til rýmingar saman við nokrum vinmonnum, sum høvdu elt politíð á veg til politistodina í einum bili.

Leygardagin 8. septelber í ár tók politíð tveir mans, sum stóðu og byttu flogseðlar út í baðibýnum Lequeito. Á seð-

Franco — spaniolur kúga baskarar.

unum stóð ein áheitan um at boykotta nokur kirkjuhátíðarhald. Undir avhoyringini av hesum báðum monnum kom tað fram, at teir høvdu fingið flogseðlarnar útbýttar úr einum ávisum húsum í býnum, sum straks var kringsett av politistalíði. Tveir limir úr ETA vóru staddir inni í húsum og fingudóð um at geva seg yvir, men í staðin loystu teir skot av í móti politinum, sum skjeyt afturimóti og drap báðar mennin.

Dagin eftir luttóku 3000 fólk í eini friðarmótum til minnis um teir báðar fálnu baskararnar.

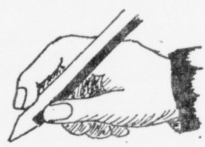
Ongin undantaksstöða

Óg nú skal so ófriðurin í baskiska landslutinum steðgast við politíð tekur fólk líka fram. Men sponsku myndugleikarnir royna at halda alt so dult sum gjørligt, tí tora teir ikki at seta landspartin í undantaksstöðu, tí so kann roknað við blóðigum samanbrestum.

Vandi er fyrri stórum ófriði í baskiska landspartinum.

B
R
Ø
V

Javnaðarflokkurin - fjóldarinnar flokkur

Ein sumbingur, sum eitur Jákup J. Joensen hevur verið ein fastur aðalskrivari í 14. September, og tað, sum hann hevur skrivað um, er, at landsstýrisflokkarnir eiga at leggja frá sær, og síðan lata tjóðveldisflokkinn sleppa frammat til tess at fremja framburðin her á landi.

Í fyra ár sat tjóðveldisflokkurin mannsterkur á tingi við tveimum monnum í landsstýrinum, men sig mær, hvat slag av framburði framdi hann tá? Jú, hann steðgaði allari skipa-byggingini, hann var við at forða P.f. Stelli í Klaksvík tann triðja hekkutrolaran hjá felagnum, hann var við at forða fiskimonnum sitt eigna fiskivirki, hann var við at forða einum donskum felag at byggja virki í okkara oyggi, hann var við at koyra A.T. á heysin, hann var við at forða okkum suðringum okkara eigna trolara

virki á sinni, og mong onnur domi kundi eg nevnt, men lati tó vera. Sannleikin er tann, at hvørja ferð javnaðarflokkurin hevur sitið í landsstýrinum, so hevur slíkur framburður verið, sum ongin hevði droymt um, og tí haldi eg, at tað er burtur við tós, at lata tjóðveldisflokkinn sleppa frammat aftur.

Hesin sumbingur er so hatskur inn á okkum javnaðarmenn, at hann er um at kóðna, hvørja ferð hann hoyrir orðið sosialistar, fyrri at javnaðarflokkurin skal ikki vinna ov stórt tak í føroyska fólkinum.

Tá ið Arup á sinni skuldi byggja tað risastóra virki á Drelnesi, vóru allir hinir flokkarnir samdir um at vera ímóti.

Ja, soleiðis vóru teir ímóti føroyska fólkinum, og tað skemtiligasta var, at lata allar teir utlendsku bátarnar landa í Føroyum, eftir uppskoti frá javnaðarmonnum, men hetta lat seg ikki gera. Nokur ár seinni vóru allir flokkar fyrri — tað er at kalla ein svikagerð. Óll javnaðaruppskot, sum vóru komin á ting, vórðu feld, men seinni vórðu tey samtykt.

Viðvíkjandi tí seinasta hekkutrolaranum hjá P.f. Stelli í Klaksvík sogdu allir hinir flokkarnir, at tað var skilaleyst at byggja triggjar hekkutrolarar, men eisini her stóð

javnaðarflokkurin einsamallur, og teir fingudó tveir.

Nú er at spyrja: Hava hesir báðir trolarar ikki givið hópín av peningi í landskassan, jú avgjort. Í hesum sambandi er vert at nevna P.M.Dam, sála, tá ið tann fyrsti hekkutrolarin kom til P.f. Stelli, sogdu Laksa fossbrøðurnir við P.M.Dam, at uttan hansara hjálp, hevði hetta als ikki verið verunleiki.

Jákup J. Joensen, nú haldi eg, at tú dugir at finna út av, hvussu ljóta framferð allir hinir flokkarnir hava sýnt, og at tú ásannar, at javnaðarflokkurin er fjóldarinnar flokkur. Hetta má sigast sum sikurt og vist.

Javnaðarmaður í Suðuroy.

* * *

Ølklubbarin

Í Dagblaðnum mikudagin í síðstu viku skrivur ein sum nevnr seg Havnamaður undir heitinum »Rúsdrekkasurningurin eina ferð enn« um skilið soleiðis sum tað er í Havn í dag og visir á, at tað er so nógv at siggja bæði á nátt og degi av ólrevnaði av ymsum slagi úti á veginum. Hann sigur, at tað eru bæði unglingar eins væl og eldri, sum við eini ólflösku í hondini, meira og

minni full, ganga og smakka sær á.

Sjálvst um hetta bert er eitt brot úr tí, sum »Havnamaður« skrivur, so vil eg halda, at hansara pástandur um ølklubbar, man vera mest sum upp á »skromt«, har hann sigur: »Hvussu tað er við hesum sokallaðu ølklubbum, skal eg ikki útala meg um, men sum nevnt í grein í Dagblaðnum av einum ella øðrum, so gera teir ið hvussu so er eitt gagn: teir halda ein part av ólinum burtur frá gotunum, tað vil siga, tað sum drukkið verður inni. Hvønn part teir eiga í øðrum, veit eg ikki.«

Tað var hetta petti, sum fekk meg at taka penn í hond.

Var tað ikki beinart at sagt, at öldrekkingin í Føroyum hevur tikið seg óhugnaliga sram síðani hesir ølklubbarir komu fram? Er tað ikki teirra »ávirkan« sum hevur gjørt seg so umfatandi, at tað næstan ikki kann fara nakað fram her á landi, uttan at øl skal vera uppí leikinum? Er tað ikki so, at ólinflutningurin, öldrekkingin er vaksin galoperandi síðani ølklubbarir komu? Er tað ikki so, at tað eru »ólin« sum forsynt ið hettu fólk, sum reikar úti á veginum við hesum orkimlandi ólinum?

Ein kann spyrja, ein kann tað ser spurningar. Vit hava

eisini seð at bæði landsstýrið og býráðið í Havn hava heitt á politimeistararnar um at taka sær av málinum.

Men fyrri at koma aftur til »Havnamaðinn«, so man tað vera ivasamt um tað er ølklubbum at takka fyrri, at tað tó ikki eru fólk sum vála úti á gotunum orkimlaði. Man tað ikki heldur vera teimum at takka at tað eru so mong, sum orkimlað vála úti dag og nátt.

Ein annar Havnamaður.